

عنوان مقاله:

شناسایی وضعیت موجود، محدودیت ها و راهکارهای مدیریت فاضلاب روستایی کشور (مطالعه موردی روستاهای بالای 200 خانوار)

محل انتشار:

دهمین همایش ملی بهداشت محیط (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

محمد فهیمی نیا - عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم و مشاور حقیقی شرکت مهندسی آب و فاضلاب

غلامعلی معماری - شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

غلامرضا اکبری - شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

خلاصه مقاله:

براساس آمارگیری سراسری سال 1385 از جمعیت 69/9 میلیون نفری کشور حدود 31 درصد با جمعیتی بالغ بر 21/6 میلیون نفر در 68000 روستا سکونت دارند. از این تعداد حدود 5000 روستا که 7/35 درصد از نظر تعداد و 47/2 درصد از نظر جمعیت روستاهای کشور را شامل می شود، دارای جمعیت بیش از 200 خانوار (حدود هزار نفر) می باشند. حدود 0/6 درصد روستاهای کشور تحت پوشش خدمات جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب قرار دارند. طبق برنامه های توسعه چهارم و چشم انداز 20 ساله کشور مقرر است درصد تحت پوشش جمعیت روستایی کشور از تأسیسات فاضلاب از وضع فعلی به 8 درصد در انتهای برنامه چهارم و 30 درصد در سال 1404 افزایش یابد. در راستای دستیابی به اهداف مذکور و ارائه راهکارهای مناسب برای دفع بهداشتی فاضلاب روستایی اولین قدم شناسایی وضعیت موجود و تعیین نقاط ضعف و قوت باتهییه شناسنامه های فاضلاب برای هر یک از روستاهای کشور است. برای اجرای این طرح پرسشنامه (شناسنامه) حاوی 45 سؤال در کلیه زمینه های مرتبط با طرح های فاضلاب روستایی تدوین و به همراه راهنمای تکمیل به شرکت های آب و فاضلاب روستایی استانها ارسال گردید. پاره ای از نتایج حاصل از تکمیل این پرسشنامه ها در 4588 روستای بالای 200 خانوار کشور در این مقاله ارائه شده است نتایج نشان می دهد که حدود 865 روستای بالای 200 خانوار در کشور (19 درصد روستاها) وجود دارد که نیازمند مطالعه و اجرای تأسیسات فاضلاب می باشند و جزو اولویت کاری برنامه توسعه قرار دارند. و در 52 درصد روستاها ای بالای 200 خانوار کشور (حدود 2400 روستا) لازم است با رعایت نتایج برنامه اولویت بندی و گروه بندی روستاها در طول برنامه چشم انداز (تا سال 1404) مطالعات اولیه فاضلاب انجام و راهکارهای علمی و عملی برای حل مشکل دفع فاضلاب آنها اتخاذ گردد. البته صرفاً در 30 درصد از روستاهای بالای 200 خانوار کشور (حدود 1312 روستا) وضعیت موجود دفع فاضلاب جوابگویی باشد. عمده ترین مشکلات بهداشتی و زیست محیطی ناشی از دفع غیر بهداشتی فاضلاب در مناطق روستایی به ترتیب اهمیت شامل آلودگی منابع آب های سطحی (45 درصد)، صدمه به زیباسازی محیط (33/5 درصد)، آلودگی آب چشمه یا قنات واقع در محدوده روستا (18/7 درصد)، آلودگی آبهای زیرزمینی (14/12 درصد آلودگی منابع تأمین آب آشامیدنی روستا 12/25 درصد و شیوع بیماریهای منتقله از آب و فاضلاب 10/40 درصد) می باشد. روش های مناسب پیشنهادی برای جمع آوری فاضلاب روستاها شامل سیستم دوگانه (چاه جاذب برای فاضلاب سیاه و شبکه جمع آوری برای فاضلابهای خاکستری)، سیستم SDGS و سیستم SS می باشد. همچنین مناسبترین روشهای پیشنهادی برای تصفیه فاضلاب روستاها سپتیک تانک همراه با تصفیه تکمیلی و سیستم های طبیعی (برکه تثبیت و نیزار) می باشد. در 72 درصد روستاها امکان استفاده مجدد از فاضلاب تصفیه شده در کشاورزی وجود دارد.

کلمات کلیدی:

فاضلاب روستایی / روستاهای ایران / دفع بهداشتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/74911>

